

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse Sociale bescherming en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wat betreft BelRAI en de verwerking van persoonsgegevens.
  - Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet beoogt een aantal noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen aan te brengen aan het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse Sociale Bescherming en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 met het oog op de verwerking van persoonsgegevens. Een aangepaste regelgeving dringt zich op in het kader van het verwerken van BelRAI-gegevens met het oog op het toezicht op de naleving van de erkennings- en financieringsvoorwaarden door de zorgvoorzieningen, het voeren van een kwaliteitsbeleid aan de hand van indicatoren en groepsstatistieken uit de BelRAI-gegevens en het bepalen van een programmatieplanning aan de hand van BelRAI-gegevens. Verder wordt in het VSB- decreet een verduidelijking aangebracht rond de aanrekening van de dossiertaks bij de instelling van een administratief beroep tegen de BelRAI- indicatiestelling. Dit naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof 2023/112 van 20 juli 2023.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van decreet betreft wetgevingstechnische en inhoudelijke aanpassingen binnen het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, inhoudelijk structurelement woonzorg en eerste lijn, en het beleidsveld sociale bescherming, inhoudelijk structurelement sociale bescherming. Naar aanleiding van een nieuwe gegevensverwerking binnen het Departement Zorg is gebleken dat het artikel 59, §5, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 niet voldoet aan de vereisten welke worden gesteld aan een regelgevende basis voor de verwerking van persoonsgegevens, als vermeld in de algemene verordening en het artikel 22 van de Grondwet. Een regelgevend kader voor de verwerking van de persoonsgegevens van zorggebruikers enerzijds en personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders anderzijds drong zich op in het kader van de implementatie van het BelRAI-

instrumentarium. De verwerking van deze persoonsgegevens door het Departement Zorg is essentieel in het kader van één van de volgende algemene doeleinden: (1) Het uitvoeren van en het toezicht op een kwaliteitsbeleid aan de hand van indicatoren en groepsstatistieken uit de BelRAI-gegevens, (2) het bepalen van een programmatieplanning aan de hand van deze BelRAI-gegevens en (3) het nemen van beleidsmaatregelen om de Vlaamse Sociale Bescherming te versterken aan de hand van BelRAI-zorgzwaarte-indexen en BelRAI-resultaten.

Verder wordt in het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming een verduidelijking aangebracht rond de aanrekening van de dossiertaks bij de instelling van een administratief beroep tegen de BELRAI- indicatiestelling. Dit naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof 2023/112 van 20 juli 2023.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting op 13 oktober 2023 (VR 2023 1310 DOC.1315/1) met het oog op het inwinnen van het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werd bekomen op 16 november 2023.

Het advies nr. 2023/127 van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens werd bekomen op 17 november 2023.

Het advies nr. 165/2023 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd bekomen op 18 december 2023.

1. Bespreking advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: Vlaamse Raad)

a. Verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Raad stelt zich vragen omtrent de proportionaliteit van de gegevens die de overheid wilt verwerken en ze vraagt ook om beter te motiveren welke gegevens moeten verwerkt worden voor welke doeleinden. Als antwoord op deze opmerking verwijzen wij naar de antwoorden op de gelijkaardige opmerking van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

De Vlaamse Raad stelt zich de vraag of de bepalingen niet in strijd zijn met de Wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt.

Deze opmerking van de Vlaamse Raad is onduidelijk. Zo regelt de wet van 22 augustus 2022 betreffende de rechten van de patiënt alleen iets over inzage/toegang tot het patiëntendossier van een beroepsbeoefenaar (een beoefenaar bedoeld in de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015 of de beoefenaar van een niet-conventionele praktijk) en niet iets over het delen van gezondheidsgegevens in het algemeen. Het delen van gezondheidsgegevens in het algemeen is wel aan een specifieke rechtsgrond gebonden in de AVG (cfr. rechtsgronden van het artikel 9, lid 2, van de AVG). In het ontwerp van decreet wordt dergelijke AVG-conforme rechtsgrond gecreëerd voor de verwerking van de gezondheidsgegevens. Noch de VTC, noch de GBA hebben bezwaren geuit op dit stuk.

De Vlaamse Raad vindt de omschrijving van de gegevens van socio-economische, levensbeschouwelijke en culturele aard niet duidelijk en dringt erop aan dit beter te motiveren. Wij verwijzen naar het antwoord op de gelijkaardige opmerking van de VTC.

De Vlaamse Raad stelt zich de vraag hoe de persoon met zorgbehoefte geïnformeerd zal worden over de verwerking van zijn gegevens voor secundaire doelstellingen. We verwijzen hiervoor naar het antwoord op de gelijkaardige opmerking van de VTC.

De Vlaamse Raad stelt een vraag om verduidelijking omtrent het gebruik van BelRAI-gegevens bij de programmering. Het voorontwerp van decreet bepaalt dat de BelRAI-gegevens kunnen gebruikt worden voor programmering. De Vlaamse Raad vraagt hierbij om in de memorie van toelichting duidelijk te vermelden dat de programmering niet alleen op basis van deze gegevens, maar op basis van een ruimere set aan gegevens, vastgelegd wordt. Naar aanleiding van deze opmerking wordt er geen aanpassing voorzien aan het ontwerpdecreet of de memorie van toelichting. Er wordt nergens gesteld dat dit de enige gegevens zouden zijn.

De Vlaamse Raad vraagt om in de memorie van toelichting te verduidelijken welke onderzoekers de gegevens voor wetenschappelijk onderzoek mogen verwerken. Wie wordt er als onderzoeker beschouwd? Als antwoord kunnen we enkele voorbeelden geven. Het gaat hier bijvoorbeeld om onderzoekers aan de hoger onderwijsinstellingen en erkende onderzoeksinstellingen.

b. Dossiertaks

Bij het advies van de Vlaamse Raad over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse Sociale Bescherming en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wat betreft BelRAI en de verwerking van persoonsgegevens, goedgekeurd door de Sectorale kamer VSB en Personen met een handicap op 16 november 2023, stelt de Vlaamse Raad verbaasd te zijn over de aanpassingen die de Vlaamse Regering in dit voorontwerp van decreet voorstelt.

De Vlaamse Raad meent dat om de discriminatie weg te werken, de voorwaarden voor personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming nu wel gelijkgesteld worden met de 6 categorieën die volgens het decreet van 18 juni 2021 recht hadden op een vrijstelling van betaling van de dossiertaks, maar alleen door de vrijstelling voor deze 6 categorieën op te heffen en een dossiertaks van 30€ in te voeren voor al deze categorieën. De drempel om een administratief beroep in te dienen tegen een indicatiestelling, blijft dus behouden voor de groep van personen met een verhoogde tegemoetkoming en wordt opnieuw ingevoerd voor zeer kwetsbare groepen (de 6 categorieën). Dit gaat in tegen de geest van het arrest van het Grondwettelijk Hof dat een volledige vrijstelling voorstelt voor alle kwetsbare groepen, de personen met een verhoogde tegemoetkoming inbegrepen.

Nochtans het Grondwettelijk Hof oordeelde dat de dossiertaks het recht op toegang tot de rechter niet op een onevenredige wijze beperkt. De doelstelling van de decreetgever om het onnodig en systematisch instellen van procedures tegen te gaan is een legitiem doel. Het opleggen van een dossiertaks is hiertoe een geschikte maatregel.

Het Hof had precies een probleem met het verschil in behandeling van personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming en de 6 categorieën die volgens het decreet van 18 juni 2021 recht hadden op een vrijstelling van betaling van de dossiertaks. Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat dit onderscheid onevenredig was, aangezien het voor bepaalde personen die zich per definitie in een precaire financiële situatie bevinden, een onoverkomelijke drempel kan vormen voor het instellen van een administratieve beroepsprocedure. Het Hof is van mening dat een dossiertaks een financiële drempel is die de toegang tot de rechter beperkt (randnr. B.18), waarbij zelfs een beperkt bedrag een financiële drempel kan uitmaken. Vervolgens ging het Hof na of de dossiertaks niet verder gaat dan nodig en geen excessieve last, al dan niet op discriminerende wijze, oplegt (randnr. B.20). Het Hof is van oordeel dat de dossiertaks als financiële drempel, als definitieve financiële last en als

ontvankelijkheidsvereiste in het algemeen geen excessieve last of onevenredige gevolgen met zich meebrengt (randnr. B.22).

Vermits de dossiertaks als financiële drempel geen excessieve last of onevenredige gevolgen met zich meebrengt, is het geoorloofd om de discriminatie weg te werken door zowel aan de categorie van personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming als aan de 6 categorieën die volgens het decreet van 18 juni 2021 recht hadden op een vrijstelling van betaling van de dossiertaks, een verlaagde dossiertaks op te leggen. Deze lage dossiertaks bedraagt minder dan de helft van het basisbedrag van de dossiertaks.

De Vlaamse Raad meent bovendien dat de maatregel zijn doelstelling voorbij gaat omdat intussen uit de praktijk blijkt dat het aantal administratieve beroepen tegen indicatiestellingen slechts beperkt is ten opzichte van het totale aantal indicatiestellingen. Deze vaststelling klopt. Maar de raad gaat eraan voorbij dat het lager aantal beroepen precies een gevolg is van het opleggen van de dossiertaks. Het is precies doordat er een dossiertaks werd opgelegd, dat het aantal administratieve beroepen gevoelig verminderde. De dossiertaks werd ingevoerd medio 2021.

In 2020 werden er nog 2097 administratieve beroepen ingediend. In 2021 daalde dit licht tot 1940 beroepen, omdat de dossiertaks pas in de tweede helft van het jaar werd ingevoerd, in 2022 telden we 1833 administratieve beroepen. In 2023 zet de dalende lijn zich verder.

Momenteel betalen minder dan de helft van de mensen die een administratief beroep willen indienen effectief een dossiertaks. Het door het Grondwettelijk Hof bevestigde legitieme doel wordt hierbij niet bereikt. De uitbreiding van de lagere dossiertaks is noodzakelijk om dit doel te bereiken.

2. Bespreking advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)

De VTC merkt op dat de doeleinden, wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens van de gebruikers en de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders door het Departement Zorg, in het kader van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 te vaag zijn geformuleerd (randnummer 20). Naar aanleiding van de opmerking van de VTC werden de doeleinden verduidelijkt. De persoonsgegevens zullen worden verwerkt “om woonzorgvoorzieningen en verenigingen te vergunnen, te erkennen en te subsidiëren binnen de programmatie en voor het toezicht op de erkenningsvoorwaarden en de handhaving ervan.

De VTC stelt dat de decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) noodzakelijk is. De VTC is van mening dat dergelijke GEB verplicht is, wanneer de verwerkingen voorzien in een systematische uitwisseling van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken (randnummers 27 t.e.m. 31). In reactie op de opmerking van de VTC kan worden meegedeeld dat een GEB zal worden opgemaakt.

De VTC stelt zich vragen bij de proportionaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens. Zij stelt zich eveneens de vraag of er voldaan is aan het principe van de voorzienbaarheid, gezien een betrokkene niet in elk geval kan afleiden of zijn persoonsgegevens al dan niet zullen worden verwerkt. De VTC stelt eveneens vast dat “*de gegevens van socio-economische, levensbeschouwelijke en culturele aard*” erg breed zijn en niet worden verduidelijkt in de toelichting (randnummer 36). Op de opmerkingen van de VTC kan worden geantwoord dat de proportionaliteit van de persoonsgegevens werd nagegaan. Het Departement Zorg heeft in de artikelsgewijze bespreking van de memorie van toelichting de noodzakelijkheid van de opgevraagde persoonsgegevens gemotiveerd. Bovendien wordt permanent afgetoetst of de betrokken doeleinden niet kunnen worden verwezenlijkt met een minder verregaande verwerking van persoonsgegevens. Wat de voorzienbaarheid betreft, kan er worden verwezen dat, wat de gegevensverwerkingen uit het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 betreft, uit de uitvoeringsbesluiten zal blijken in welke gevallen persoonsgegevens zullen worden verwerkt en van wie. Bovendien zal het Departement Zorg de transparantieplichtingen, opgelegd in de algemene verordening gegevensbescherming, naleven en zal het voor elk van de in het ontwerp

van decreet opgenomen gegevensverwerkingen nagaan of er bijkomende maatregelen inzake transparantie moeten worden genomen naar de betrokkene toe. Ten slotte werd naar aanleiding van de opmerking van de VTC in de artikelsgewijze bespreking een aanvulling aangebracht die het begrip “de gegevens van socio-economische, levensbeschouwelijke en culturele aard”, verder verduidelijkt.

De VTC wijst erop dat de bewaartermijn moet worden vastgelegd in het decreet en daarbij rekening moet gehouden worden met de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en een proportionaliteitsafweging moet worden gemaakt (randnummer 42). Naar aanleiding van de opmerking van de VTC werden volgende aanpassingen aangebracht aan het ontwerp van decreet:

- in de ontworpen paragraaf 5 van artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 werden de minimale en de maximale bewaartermijn van zowel de persoonsgegevens van de gebruiker, als van de persoonsgegevens van de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders ingeschreven. De delegatie aan de Vlaamse Regering om de bewaartermijn te bepalen wordt opgeheven;
- een nieuwe wijziging wordt aangebracht aan de paragraaf 4 van artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, zodat de minimale en de maximale bewaartermijn van de gegevens van de gebruiker, de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders die worden verwerkt door de woonzorgvoorzieningen, verenigingen, partnerorganisaties en projecten eveneens decretaal worden verankerd. De delegatie aan de Vlaamse Regering om hier de bewaartermijn te bepalen, wordt hierdoor ook opgeheven;
- in het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming wordt een tweede lid toegevoegd aan artikel 49, §5, dat de bewaartermijn bepaalt van het Departement Zorg voor de persoonsgegevens van de personen die een indicatiestelling kunnen afnemen in het kader van het beheer van de BelRAI-databank, vermeld in artikel 70/2 van voornoemd decreet;
- in het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming wordt een bewaartermijn bepaald voor de gepseudonimiseerde persoonsgegevens die verwerkt worden voor de doeleinden vermeld in het ontworpen artikel 49, §9 van het voornoemde decreet.

De VTC merkt op dat het ontwerp geen bepalingen bevat met betrekking tot de juistheid en de actualisatie van de persoonsgegevens en beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiervoor de noodzakelijke maatregelen neemt (randnummer 46). De nodige maatregelen om de juistheid van de gegevens te behouden zullen worden genomen, zo kan er onder andere verwezen worden naar de verplichting die de woonzorgvoorzieningen hebben om de gegevens actueel te houden. De concrete maatregelen waarmee men de juistheid van de gegevens wil garanderen, worden niet opgenomen in het ontwerp van decreet. Dit wordt niet opportuun geacht. De verwerkingsverantwoordelijke is immers krachtens de algemene verordening gegevensbescherming verplicht om de juistheid van de gegevens te waarborgen. Het opnemen van de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke concreet neemt om aan deze verplichting te voldoen opnemen in de regelgeving, zou de tekst van het decreet te veel verzwaren.

De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp van decreet aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen inzake de transparantievereisten en de rechten van de betrokkenen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van deze rechten (randnummer 48). Op deze bemerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantiemaatregelen te verankeren in de regelgeving. Uiteraard zal iedere verwerkingsverantwoordelijke gehouden zijn om de nodige transparantie te verzekeren, conform artikel 5, lid 1, a), van de algemene verordening gegevensbescherming. Dit is immers een verplichting die rechtstreeks van toepassing is ingevolge de Europese verordening. Het concreet opleggen in de regelgeving van de maatregelen hoe aan deze transparantievereisten moet worden voldaan, wordt

niet wenselijk geacht. In dergelijk geval vereist een eventuele wijziging van deze maatregelen ook een wijziging van de regelgeving.

Tenslotte is het voor de VTC niet duidelijk door wie en op welk moment de BelRAI-gegevens zullen worden gepseudonimiseerd overeenkomstig het ontworpen artikel 49, §9 van het VSB-decreet en of voor bepaalde doeleinden de gegevens kunnen worden geanonimiseerd of er andere maatregelen mogelijk zijn (randnummer 54).

Binnen de GEB zal verder worden nagegaan welke maatregelen (bijvoorbeeld door aggregatie van gegevenscategorieën of anonimisering) noodzakelijk zijn voor verdere identificatie te voorkomen in functie van de verschillende verwerkingsdoeleinden. De pseudonimisering zelf zal gebeuren binnen de database van het VIP BelRAI zelf en is uniek voor gebruik van de data door het Departement Zorg. Elke zorgbehoevende heeft in de BelRAI databank een eigen UUID (Universally Unique Identifier) gekregen. Deze is uniek en compleet random. Deze UUID is toegevoegd speciaal voor de exporten noodzakelijk voor het Departement Zorg in het kader van het decreet Vlaamse Sociale Bescherming en wordt ook enkel gebruikt in deze exporten. Deze UUID wordt voor de rest nergens in de BelRAI-applicatie of de webservices gebruikt.

3. Bespreking advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

De GBA merkt op dat het in het kader van de organisatie en het operationele beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen noodzakelijk is om een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) uit te voeren in de zin van artikel 35 AVG teneinde de risico's op ongeoorloofde toegang of gegevenslekken zoveel mogelijk te beperken (randnummers 17 en 35). In opmerking op de vraag van de GBA kan bevestigd worden dat een GEB zal worden opgemaakt.

In het kader van het ontworpen artikel 49, §9 van het VSB-decreet merkt de GBA op dat niettegenstaande het voornemen van de aanvrager om louter gepseudonimiseerde gegevens aan te wenden voor de doelstellingen, het vereist blijft om na te gaan of het gebruik van anonieme gegevens in bepaalde gevallen niet zou kunnen volstaan (randnummer 22). Hiermee zal uiteraard rekening worden gehouden. Conform het artikel 5, lid 1, c), AVG en artikel 89, lid 1, AVG zal er gebruik worden gemaakt van anonieme gegevens wanneer de concrete doeleinden via anonieme gegevens kunnen worden bereikt.

De GBA merkt op dat de bevoegdheden en taken van het Departement Zorg in het ontworpen artikel 59, §5, eerste lid verduidelijkt moeten worden. De aanpassing is reeds gebeurd op basis van een gelijkaardige opmerking van de VTC (randnummer 27).

De GBA wijst erop dat, gezien onder 'identificatiegegevens', vermeld in het ontworpen artikel 49, §3/3 van het VSB-decreet, ook het rijksregisternummer of bis-nummer kunnen vallen er rekening moet gehouden worden met het artikel 8 van de wet van 8 augustus tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en voor het gebruik van dit nummer een machtiging door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken nodig is, hetzij het gebruik uitdrukkelijk moet zijn voorzien door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. De GBA benadrukt dat een eenvoudige vermelding in de memorie van toelichting niet volstaat (randnummer 36). In reactie op het advies van de GBA werd het ontworpen artikel 49, §3/3, van het VSB-decreet aangevuld door duidelijk te stellen dat 'identificatiegegevens, inclusief het Rijksregisternummer of het bis-nummer' zullen worden verwerkt.

De terminologie in de memorie van toelichting werd aangepast naar aanleiding van de opmerking van de GBA (randnummer 39).

De GBA stelt dat een aantal van de bepalingen rond gegevens – behoudens bijkomende verduidelijkingen in dat verband – ogenschijnlijk kunnen worden verwezenlijkt aan de hand van gepseudonomiseerde gegevens (randnummer 45).

Het gaat hier over de volgende gegevens van de gebruikers: de geboortedatum, het geslacht, de hoofdverblijfplaats en de gezondheidsgegevens en de gegevens met betrekking tot de door de woonzorgvoorziening verleende zorg en ondersteuning (randnummer 46).

De geboortedatum is noodzakelijk omdat bepaalde toegang in woonzorgvoorzieningen voorbehouden is voor mensen die een bepaalde leeftijd hebben. Deze toegang start of eindigt op een bepaalde leeftijd en bijvoorbeeld niet in het jaar of de maand waarin men deze leeftijd bereikt. Woonzorgcentra zijn bijvoorbeeld voorzien voor personen die 65 jaar of ouder zijn¹, een centrum voor kortverblijf type 2 biedt respijtzorg aan personen vanaf 18 jaar, en een centrum voor kortverblijf type 3 biedt respijtzorg aan ernstig zieke kinderen en jongeren tot en met 21 jaar².

Het geslacht is noodzakelijk voor rapporteringsdoeleinden.

De hoofdverblijfplaats blijft beperkt tot de gemeente (dus niet het volledige adres), maar het is wel noodzakelijk, in het kader van zorgprognoses, om te kunnen nagaan of de gemeente waar de gebruiker officieel gedomicilieerd is, verschilt van de gemeente waar de zorg effectief verleend wordt. De feitelijke plaats waar bijvoorbeeld een dienst voor gezinszorg of een dienst voor oppashulp zorg biedt aan een gebruiker, is immers niet noodzakelijk het domicilieadres van die gebruiker. Om dit verder te verduidelijken werd er ook een achtste punt toegevoegd waarbij de plaats waar de zorg en ondersteuning wordt verleend door de woonzorgvoorziening apart wordt benoemd.

De gegevens over de gezondheid en de gegevens met betrekking tot de door de woonzorgvoorziening verleende zorg en ondersteuning blijven noodzakelijk. De gegevens kunnen wel verduidelijkt worden. Bij handhavingprocedures is het effectief nodig om toegang te hebben tot de gezondheidsgegevens van bewoners of gebruikers om gepaste maatregelen te kunnen treffen.

Vanuit financiering en subsidiëring worden enkel gegevens verwerkt met betrekking tot het al dan niet zwaar zorgbehoevend zijn van een persoon (een persoon die zwaar zorgbehoevend is, krijgt bijvoorbeeld een korting op de gebruikersbijdrage voor gezinszorg³, en diensten voor gezinszorg kunnen extra uren gezinszorg aanvragen als ze aan voldoende zwaar zorgbehoevendens zorg bieden⁴). Deze gegevens worden ook gebruikt voor de subsidievoorwaarden van een aantal woonzorgvoorzieningen zoals de centra voor dagverzorging waar de KATZ-schaal van de gebruikers een invloed heeft op de subsidie die een centrum ontvangt. Deze gegevens worden ook gebruikt voor rapporteringsdoeleinden.

In functie van het controleren op de erkenningsvoorwaarden wordt enkel het al dan niet aanwezig zijn van een BelRAI-inschaling met een bepaald BelRAI-instrument op een bepaalde moment nagegaan.

De GBA heeft ook over de volgende gegevens van de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders opmerkingen: de geboortedatum, het geslacht en de hoofdverblijfplaats.

De geboortedatum is noodzakelijk omdat voor bepaalde tewerkstellingsmaatregelen de precieze leeftijd gekend moet zijn (en het bijvoorbeeld niet volstaat om het jaar of de maand te kennen waarin men die leeftijd bereikt). Medewerkers van centra voor kortverblijf type 3 hebben recht op subsidies voor eindeloopbaanmaatregelen voor medewerkers vanaf een bepaalde leeftijd, die daarvoor precies gekend moet zijn. Ook om de impact van (de afschaffing van) doelgroepenkortingen te kunnen nagaan op een personeelspopulatie, of om de te verwachten uitstroom door pensionering in kaart te kunnen brengen, is de geboortedatum vereist.

Het geslacht is noodzakelijk voor rapporteringsdoeleinden.

De hoofdverblijfplaats blijft beperkt tot de gemeente (dus niet het volledige adres), maar het is wel noodzakelijk voor rapporteringsdoeleinden.

---

¹ Artikel 57 en 58 van bijlage 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

² Artikel 26, §1, tweede lid, 2° en 3°, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

³ Artikel 17, §1, van bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

⁴ Artikel 50 van bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

De GBA stelt verder dat er een aantal opmerkingen zijn met betrekking tot het uittreksel van het strafregister (randnummer 48). In de eerste plaats stelt zij dat het nodig is om de draagwijdte van de verplichting tot overlegging van een uittreksel uit het strafregister uitdrukkelijk te preciseren. Zoals al was aangegeven op het ogenblik dat de adviesvraag werd gesteld, kunnen er afwijkingen gevraagd worden als een voorziening toch een personeelslid zou aannemen dat veroordeeld is wegens een misdrijf dat genoemd is in boek 2, titel VII, hoofdstukken V, VI, VII, titel VIII, hoofdstukken I, II, IV en VI en titel IX, hoofdstukken I en II van het strafwetboek. Indien een voorziening zo een afwijking aanvraagt, moet het Departement Zorg hierover een beslissing nemen. Om die beslissing te kunnen nemen en te motiveren moet het geen volledig uittreksel ontvangen van het strafregister, maar wel relevante informatie over het misdrijf, de veroordeling, de maatregelen die de voorziening neemt,.... De omschrijving in het ontworpen artikel 59, §5, derde lid, 7°, b), van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 werd aangepast om aan de opmerking van de GBA tegemoet te komen.

Daarnaast stelt de GBA dat de ontwerpbeplating ook betrekking heeft op vrijwilligers en verenigingswerkers (dit terwijl noch het procedurebesluit, noch het stambesluit een dergelijke verplichting opleggen). De vrijwilligers en verenigingswerkers worden op dit moment niet gevat door een artikel. De opportuniteit zal na goedkeuring van dit decreet verder worden onderzocht.

De GBA wijst erop dat de essentiële elementen die krachtens artikel 6, lid 3, AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 Grondwet en artikel 8 EVRM decretaal moeten verankerd worden eveneens slaat op de maximale bewaartermijn van de te verwerken persoonsgegevens en de bewaartermijnen niet in het decreet zijn opgenomen, waardoor er niet voldaan is aan de vereisten die het legaliteitsbeginsel ter zake stelt (randnummer 52). In antwoord op het advies van de GBA werden de bewaartermijnen toegevoegd aan het ontwerp van decreet (zie gelijkaardige opmerking van de VTC).

De GBA merkt op dat in de doordelegatie in het ontworpen artikel 59, §5, vijfde lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 het niet aangewezen is om alleen te verwijzen naar een adviesverplichting van de VTC, omdat de adviezen van de VTC niet beschouwd kunnen worden als een advies in de zin van artikel 36, lid 4 AVG. De GBA acht het raadzaam om hier te verwijzen naar een adviesverplichting van de GBA of om de formulering algemener te maken door te verwijzen naar een adviesverplichting van de "bevoegde toezichthoudende autoriteit" (randnummer 55).

Op deze opmerking van de GBA wordt niet ingegaan. De verplichting om bij een regelgevingsmaatregel die gebaseerd is op een door een parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel de toezichthoudende autoriteit te raadplegen is een verplichting die, door de rechtstreekse werking van Europese verordeningen, rechtstreeks voortvloeit uit het artikel 36, lid 4 van de AVG. Het is dus niet nodig en het kan zelfs strijdig beschouwd worden met het overschrijfverbod om deze verplichting, welke dus al geldt ingevolge de AVG, over te nemen in de nationale regelgeving. Het zal immers onafhankelijk zijn van de ontworpen bepaling of de verplichting al dan niet zal gelden, gezien de verplichting rechtstreeks voortvloeit uit artikel 36, lid 4, van de AVG. Zoals de GBA stelt, is dit niet het geval voor de VTC, welke momenteel niet als toezichthoudende autoriteit conform de AVG kan worden aanzien. Om de Vlaamse Regering te verplichten om dit adviesorgaan te raadplegen bij de uitwerking van het ontworpen artikel 59, §5, vijfde lid, werd daarom de verplichting van de voorafgaande consultatie van de VTC ingeschreven. Deze bijkomende consultatie van de VTC doet uiteraard geen afbreuk aan de verplichting opgenomen in het artikel 36, lid 4 AVG (en kan hieraan ook geen afbreuk doen).

De GBA wijst er ten slotte op dat, in lijn met hetgeen werd vermeld over de bewaartermijnen, eveneens de (categorieën van) ontvangers en de doeleinden van de doorgifte moeten worden vastgesteld in een formele wettelijke norm (randnummer 57). In navolging van het advies van de GBA werd dit in de tekst van het ontwerp van decreet verduidelijkt.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse Sociale bescherming (hierna VSB-decreet) en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 voorziet een aantal wijzigingen in verschillende beleidsdomeinen. Hier wordt een algemene toelichting gegeven over de aanleiding van deze wijzigingen en de impact die ze hebben op deze beleidsdomeinen. Fragmenten van deze toelichting zijn ook terug te vinden in de memorie van toelichting bij dit decreetsontwerp.

1.1.1 Context

De Vlaamse Regering kiest voluit voor het afstemmen van de verschillende zorgzwaarte-inschalingsystemen door het aanwenden van een eenvormig inschalingsinstrument, namelijk BelRAI. De BelRAI-instrumenten zijn een reeks van internationaal wetenschappelijk gevalideerde evaluatie-instrumenten. Ze zijn gebaseerd op de interRAI-instrumenten die werden vertaald naar de Belgische situatie (BelRAI). De instrumenten brengen het functioneren en de zorgnoden van gebruikers op een gestandaardiseerde en gestructureerde wijze in beeld, telkens op maat van de specifieke zorgcontext. Een BelRAI-indicatiestelling bestaat uit een uitgebreide vragenlijst waarbij zorgverleners aan de hand van gesprekken met de bewoners, familie en zorgverlener informatie verzamelen omtrent de verschillende domeinen van het persoonlijk functioneren, waaronder cognitief, fysiek, psychisch en sociaal en de omgeving. Uit de gegevens die worden verzameld bij het afnemen van een BelRAI-indicatiestelling kunnen verschillende gebruikersgerelateerde resultaten worden berekend, waaronder zorgschalen, cliëntaandachtspunten en zorgzwaarte-categorieën. Deze gegevens kunnen de zorgverlener ondersteunen bij de opmaak van een zorg- en ondersteuningsplan of toelaten om binnen de Vlaamse Sociale Bescherming bepaalde rechten, al dan niet, toe te kennen. In Vlaanderen wordt een Vlaams IT-platform BelRAI ontwikkeld waarop de verschillende BelRAI-instrumenten stapsgewijs geïntegreerd zullen worden en multidisciplinaire samenwerking over de sectoren heen mogelijk wordt gemaakt. De indicatiestellingen worden opgeslagen in de achterliggende BelRAI-databank.

In het VSB-decreet van 18 mei 2018 en in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt uitdrukkelijk geopteerd voor BelRAI als inschalingsinstrument. In de uitvoeringsbesluiten wordt de gefaseerde implementatie van BelRAI voor de toekenning van zorgbudgetten, de diensten gezinszorg, de diensten maatschappelijk werk en de residentiële ouderenzorg verder geconcretiseerd.

1.1.2 Probleemstelling en omgevingsanalyse

Naar aanleiding van een nieuwe gegevensverwerking in het kader van deze gefaseerde implementatie van BelRAI en enkele beleidsdoelstellingen die hieraan gekoppeld zijn, is uit interne analyse gebleken dat het Departement Zorg onvoldoende wettelijke basis heeft in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 om persoonsgegevens te mogen verwerken. Daarnaast wordt het Departement Zorg in het artikel 49 van het VSB-decreet wel aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke van eerder genoemde BelRAI-databank met indicatiestellingen, maar voorziet dit artikel echter niet in een verwerking van deze gegevens door het Departement Zorg. Deze hiaten kaderen niet enkel binnen BelRAI, maar hebben betrekking op het breder beleidsdomein van gezondheids- en woonzorg en Vlaamse Sociale Bescherming.

De vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de adviespraktijk van de Raad van State stellen dat, doordat artikel 22 van de Grondwet het aan de bevoegde wetgever voorhoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan gedaan worden aan het recht op eerbiediging van het privéleven, het aan elke burger waarborgt dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie is niet strijdig met dit wettigheidsbeginsel, voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

Eén van deze “essentiële elementen” van de verwerking die op het niveau van het decreet moeten worden vastgelegd zijn volgens de afdeling Wetgeving van de Raad van State de categorieën van verwerkte gegevens. In het artikel 59, §5, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wordt voor wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens door het Departement Zorg, alleen in een zeer algemene omschrijving voorzien, zonder de effectieve categorieën van persoonsgegevens op te sommen, waarvoor een delegatie wordt voorzien aan de Vlaamse Regering. In het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers werden de categorieën van persoonsgegevens bovendien niet altijd volledig uitgewerkt.

Om aan deze huidige tekorten tegemoet te komen, wordt het artikel 59, §5, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 vervangen en worden de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt worden door het Departement Zorg op decretaal niveau opgenomen. Daarnaast zijn er ook wijzigingen en toevoegingen nodig in artikel 49 van het VSB-decreet opdat het Departement Zorg de persoonsgegevens uit de BelRAI-databank mag verwerken.

Woonzorgdecreet

Het Departement Zorg heeft krachtens het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 de taak om woonzorgvoorzieningen en verenigingen te vergunnen, te erkennen en te subsidiëren binnen de programmatie. Deze wordt bepaald aan de hand van objectief meetbare criteria met als doel tot een evenredige spreiding van het woonzorgaanbod, afgestemd op de zorgbehoefte en met een aangepaste planning in tijd en ruimte. Het decreet bepaalt doelstellingen, gebruikersgerichte en organisatorische werkingsprincipes die de Vlaamse Regering verder kan concretiseren en uitwerken in erkenningsvoorwaarden. Het Departement Zorg heeft de taak om de naleving van deze erkenningsvoorwaarden na te gaan en, waar nodig, een toezicht- en handhavingsbeleid te voeren met gepaste maatregelen rond administratieve geldboetes en het behoud van een erkenning. Het Departement Zorg heeft ook de taak om op te treden tegen dienstverleners die een erkenningsplichtige woonzorgvoorziening of vereniging aanbieden, zonder erkenning en woonzorgvoorzieningen of verenigingen die een exploitatie uitbaten onder een erkende benaming zonder toelating.

In het kader van de uitvoering van deze opdrachten verwerkt het Departement Zorg bepaalde persoonsgegevens van zowel de gebruikers als de personeelsleden van woonzorgvoorzieningen en verenigingen die onder het toepassingsgebied van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 vallen.

Voor gebruikers gaat het om volgende gegevens:

- de persoonsgegevens met het oog op de identificatie van de betrokken gebruiker, inclusief het Rijksregisternummer of bis-nummer;
- de geboortedatum;
- het geslacht;
- de hoofdverblijfplaats (gemeente);
- de datum van overlijden;
- de gezondheidsgegevens over de gebruiker;

- de gegevens met betrekking tot de in de woonzorgvoorziening verleende zorg en ondersteuning;
- de plaats waar de zorg en ondersteuning wordt verleend door de woonzorgvoorziening.

Voor personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders worden volgende gegevens verwerkt:

- de persoonsgegevens met het oog op de identificatie van de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders, inclusief het Rijksregisternummer of het bis-nummer;
- de geboortedatum;
- het geslacht;
- de hoofdverblijfplaats (gemeente);
- de datum van overlijden;
- de gegevens over de tewerkstelling van de personeelsleden;
- de gegevens met betrekking tot de bekwaamheid en integriteit van de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en de bestuurders, met name:
  - o de genoten opleiding;
  - o de gegevens van het uittreksel uit het strafregister die noodzakelijk zijn om na te gaan of de personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en de bestuurders geen eigenschappen hebben die onverzoenbaar zijn met hun functie.

De motivering waarom de verwerking van deze gegevens essentieel zijn, werd opgenomen in de memorie van toelichting, die als bijlage is toegevoegd.

VSB-decreet

Gegevensdeling

Bij het decreet van 1 december 2023 houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werd het Departement Zorg aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen. Uit een interne analyse is gebleken dat bij de opgerichte databank met BelRAI-indicatiestellingen het Departement Zorg wel aangeduid werd als gegevensbeheerder, maar niet werd geregeld welke persoonsgegevens het Departement Zorg bij het uitvoeren van deze taak regelt en mag verwerken. Om deze reden wordt het artikel 49 van het VSB-decreet aangepast zodat deze bepaling eveneens uitdrukkelijk voorziet in de verwerking van de persoonsgegevens van de gebruikers en van de personen die een indicatiestelling kunnen afnemen in het kader van het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen, in het bijzonder met het oog op beleidsrapportering, beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering. Dit wordt inhoudelijk verder toegelicht bij de artikelsgewijze bespreking.

Volgende wijzigingen worden in voornoemd artikel aangebracht:

1. Het Departement Zorg wordt toegevoegd als verwerker van persoonsgegevens van de gebruiker voor volgende doeleinden:
  - o Het toezicht op de naleving van de erkennings- en financieringsvoorwaarden door de zorgvoorzieningen;
  - o Het uitvoeren van een kwaliteitsbeleid aan de hand van indicatoren en groepsstatistieken uit de BelRAI-gegevens;
  - o Het vastleggen van een programmatieplanning aan de hand van deze BelRAI-gegevens;
  - o Het nemen van beleidsmaatregelen om de financiering van zorgvoorzieningen en gebruikers binnen de Vlaamse Sociale Bescherming te versterken aan de hand van BelRAI-gegevens.
2. De te verwerken persoonsgegevens van de gebruikers van wie een indicatiestelling wordt opgeslagen in de BelRAI-databank zijn: de leeftijdscategorie, de postcode van de hoofdverblijfplaats, de periode van overlijden, de gezondheidsgegevens en de gegevens van socio-economische, levensbeschouwelijke en culturele aard, de gegevens over de

zelfbeschikking en factoren uit het dagelijkse leven. Deze gegevens zijn steeds gepseudonimiseerd.

3. Het Departement Zorg kan de identificatiegegevens, opleidingsgegevens en tewerkstellingsgegevens verwerken van de personen die een indicatiestelling kunnen afnemen in het kader van het beheer van de databank.

Voor elk van de vier doeleinden vermeld onder punt 1 hierboven zal het departement Zorg een gegevensbeschermingsbeoordeling doorlopen met een inschatting van de risico's om de principes van minimale gegevensverwerking na te leven. Hoewel de verschillende categorieën van gegevens die kunnen voorkomen in de BelRAI-instrumenten, vermeld in punt 2, worden gedefinieerd, zullen niet voor elk doeleinde elke categorie van gegevens noodzakelijk verwerkt moeten worden. Dit moet blijken uit de gedetailleerde impactanalyse die lopende is. Er worden echter geen rechtstreekse identificatiegegevens verwerkt (o.a. (voor)naam, rijksregisternummer, geboortedatum, datum van overlijden...). Het identificatierisico voor de overige gegevens zal aan de hand van de hierboven vermelde impactanalyse verder worden uitgewerkt (bijvoorbeeld welke leeftijdscategorieën best worden gebruikt) en in functie van de vereisten per doeleinde.

De motivering waarom de verwerking van deze gegevens essentieel zijn, werd opgenomen in de memorie van toelichting, die als bijlage is toegevoegd.

Dossiertaks

De Vlaamse sociale bescherming voert BelRAI gefaseerd in als evaluatie-instrument voor zorgzwaarte. In eerste instantie werd de BelRAI-screener geïmplementeerd voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en voor de sectoren gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk (juni 2021). In 2022 volgden de BelRAI Home Care met sociaal supplement. In 2023 werd de BelRAI Long Term Care Facility geïmplementeerd. Medio 2024 wordt de BelRAI Screener ook ingevoerd als evaluatie-instrument voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

Bij de invoering van de BelRAI Screener als evaluatie-instrument werd bepaald dat de gebruiker een dossiertaks verschuldigd is bij de aantekening van een administratief beroep. Op die manier werd een noodzakelijke maar billijke drempel ingebouwd en dit zonder de toegang tot een administratief beroep te belemmeren.

Wanneer er geen drempels worden ingebouwd voor het aantekenen van een administratief beroep, kan verwacht worden dat de gebruiker bij een negatieve beslissing van de gemachtigde indicatiesteller systematisch om een second opinion gaat vragen, wat we willen afremmen.

De dossiertaks heeft enkel zin als het om een betwisting gaat over het evaluatie-instrument en wordt daarom beperkt tot deze inhoud.

De dossiertaks bedraagt 75 euro. De dossiertaks bedroeg slechts de helft (dus 37,50 euro) voor de gebruiker die op 1 januari van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het kalenderjaar waarin de dossiertaks moet betaald worden, recht heeft op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, vermeld in artikel 37, §19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994. Bovendien werden 6 categorieën van gebruikers vrijgesteld van de betaling van een dossiertaks:

1° de gebruiker die het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling, die in staat van faillissement is verklaard of die door een gerechtsdeurwaarder insolvent is verklaard;

2° de gebruiker die het voorwerp is van budgetbegeleiding of budgetbeheer door een Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn of door een door de Vlaamse Gemeenschap erkende instelling voor schuldbemiddeling of van een minnelijke schuldbemiddeling, vermeld in artikel 519, §2, 10°, van het Gerechtelijk Wetboek;

3° de gebruiker of een lid van zijn gezin heeft recht op een leefloon als vermeld in de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

4° de gebruiker of een lid van zijn gezin heeft recht op een inkomensvervangende tegemoetkoming als vermeld in de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap;

5° de gebruiker of een lid van zijn gezin heeft recht op het minimumdagbedrag van de werkloosheidsuitkering als vermeld in het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, en het gezinsinkomen van de gebruiker bestaat alleen uit deze uitkering;

6° de gebruiker of een lid van zijn gezin heeft recht op de inkomensgarantie voor ouderen als vermeld in de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen.

Bij arrest van het Grondwettelijk Hof 2023/112 van 20 juli 2023 werden bepalingen aangaande de dossiertaks vernietigd.

Het Hof vernietigde de vrijstelling van de dossiertaks voor het instellen van een administratief beroep, in zoverre zij sommige categorieën volledig vrijstelt van de dossiertaks en personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering slechts gedeeltelijk vrijstelt.

Anderzijds blijft wel de initiële nood aan een dossiertaks bestaan. Zeker nu door de invoering van de BelRAI Screener als indicatie-instrument voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood een veelvoud aan administratieve beroepen kan verwacht worden zonder invoering van de verlaagde dossiertaks.

De inschalingen zullen immers gelden voor een periode van 6 tot 36 maanden en er zijn 5 verschillende afkappunten, zodat ook een administratief beroep mogelijk is zelfs wanneer men een positieve beslissing heeft.

Om de ongelijke behandeling op te heffen wordt een lagere dossiertaks ingevoerd zowel voor de personen die recht hebben op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, als voor de reeds geciteerde 6 categorieën van gebruikers.

In de gevallen waarin het administratief beroep gegrond wordt verklaard, wordt de dossiertaks integraal teruggestort. Bij arrest van het Grondwettelijk Hof 2023/112 van 20 juli 2023 wees het Hof terecht op een lacune in het decreet. Het Hof oordeelde dat de dossiertaks volledig moet worden terugbetaald wanneer de arbeidsrechtbank oordeelt dat het administratief beroep ten onrechte als ongegrond werd afgewezen

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een artikelsgewijze bespreking wordt verwezen naar de memorie van toelichting, punt II. Toelichting bij Artikelen. Deze is bijgevoegd als bijlage.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

In 2022 waren er 487 ongegronde beroepen tegen een beslissing over het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, waarbij geen volledige dossiertaks werd betaald.

Dit betekent dat er 487×30 euro = 14.610 euro aan dossiertaks zou betaald worden.

Het is nu moeilijk in te schatten hoeveel beroepen met dossiertaks van 30 euro er zullen zijn tegen beslissingen over het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood. De maximale raming is dat het bedrag hierdoor zou verdubbelen tot 30.000 euro. Dit zijn inkomsten op het begrotingsartikel GMO-BGHFATC-OW : DOSSIERTAKSEN NAV BEZWAREN ADMINISTRatieve EN BEROEPSCOMMISSIE.

De inspectie van Financiën heeft op 13/09/2023 en 2/10/2023 gunstige adviezen verleend en heeft meegedeeld dat voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist is.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet, zal hierover het advies worden ingewonnen van de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, wat betreft BelRAI en de verwerking van persoonsgegevens en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS